

EMSİLE

Emsilenin musannifi: Çocuklardan ilk iman eden, pef. amcasının oğlu, hulefai rasidinin 4. ve Hz. Allahın kendisine arslanım diye hitab ettiği Hz. Ali Keremallahu veche dir.

غَالِبِ اللهُ أَسَدُ Galib olan Allahın arslanıdır. Keremallahu veche dua olup Allah yüzünü güzel kılsın demektir. S ebebi ise Hz. Ali efendimiz bir defa bile olsun donup putlara bakmamıştır.

الحديث : أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَ عَلِيٌّ بَابُهَا فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ الْبَابَ

Manası: Ben ilmin şehriyim, Ali ise kapısıdır. İlimi isteyen kapısına muracat etsin.buy.

Hadisi şerif de bir kaide vardır ki: Emri gaibin evvelindeki lam, vav - fe - summe den sonra cezm okunur..."قَالِيْءُت"

Emsile mufaale babından ikinci masdar olup أَفْعَلَةٌ vezninde cemi killemdir ve مَائِلٌ مِّمَائِلٌ وَمَمَائِلٌ وَمَمَائِلٌ وَمَمَائِلٌ olarak tasrif olunur.

Misal lugatta: Benzeticiye ve kavaidi kulliyeye'yi izah eden kelimelere denir.

Kavaidi kulliyeye: Kendisinde kül edati bulunan ve her yerde geçerli bir kaidedir.

Misal istilahta: مَاتَعَ يَرٌ صِيغَةٌ مُفْرَدِهِ وَ ضَمِيرُهُ لِتَغْيِيرِ الْمَعَانِ

Magnası: Manaların değişmesi için müfredin ve zamirin sigası değişen şeydir.

Emsile İmi sarfdan bahs eder.

İlmi sarfın tağrifi: Ve huve ilmün yuğrafu bihi ehvalul kelimetil arabiyeti min haysul iğlali vel idğami.

Manası: İğlal ve idğam cihetinden arabi olan kelimelerin halleri kendisi ile bilinen ilimdir.

İlmi sarfın mevzuu: Huvel kelimetul arabiyetu min haysul iğlali vel idğami.

Manası: İğlal ve idğam cihetinden arabça kelimelerdir.

İlmi sarfın gayesi: Elihtirazu anilhata'i fil iğlali vel idğami.

Manası: İğlal ve idğamdaki hatadan kaçınmaktır.

Kibâri Kelam: İnnes sarfe ummul ulumi ven-nahvu ebuha.

Manası: Muhakkak sarf ilimlerin anası, nahiv ise babasıdır.

Emsile-i muhtelifenin tağrifi: Mehtelefe siygatu fil maddeti vel heyeti.

Manası: Sigasi madde ve hey'ette muhtelif olandır.(nasara yensuru, nasran...ila ahir gibi)

Emsile-i muttaridenin tağrifi: Madderade sigatu fil maddeti vel heyeti.

Manası: Sigasi madde ve hey'ette muttehid olandır.(nasara, nasaraa, nasaru....ila ahir gibi)

Madde'den murad: Harf

Hey'ettten murad: Görünüş, şekil

Muttehidden murad: Bir olan

Musannif hazretlerinin nasara ile baslamasinin 3 sebebi vardır.

- 1- Hazreti Ali efendimiz bu kitabı yazarken hazreti Allah'dan yardım beklediini içindir.
- 2- Hazreti Ali efendimiz yardım etmesini çok sevdiği ve tavsiye ettiği için.
- 3- Emsile kitabı diğer kitablari öğrenmeye yardımcı olacağı için.

Ebu-I Faruk silistrevi k.s.Hazretlerine suâl olunmuş niçin Nasara ile başlandı da, ketebe ile başlanmadı?

Ebu-I Faruk silistrevi k.s.Hazretleri de Çünkü yardım etmek yazmaktan daha hayırlıdır. buyurmuşlardır.

Nasaranın Nunu: Nuru ilahiyeye, Sad'ı: Sabri ilahiyeye, Rı'sı: Rıza'i ilahiyeye delalet eder.

Nasaranin yensuru uzerine tekattum etmesinin 3 sebebi vardır:

- 1-Mazi geçmiçe, Muzari geleceğe delalet eder.Geşmiş gelecekten mukaddemdir.
- 2-Mazi tahkike, Muzari teşkike delalet eder .Tahkik, teşkikden evladir.
- 3-Mazi mucerredir. Muzari mezîdun fihdir. Mucerred mezîdun fihden mukaddemdir.

Fili muzarinin masdar uzerine tekaddum etmesi:

Zira fili muzari bağzi kere masdara amel olur. Amil ise mağmülden eşrefdir. Veyahut fili muzari fiildir. Fiil ise amelde muttefekun aleyhdir. Masdar ise istikakda asaleti muhtelefun fihdir. Böyle olunca muttefekun aleyhin muhtelefun fih üzerine takdimi elyaktır.

Masdarin maglum ve mechulu yoktur.

Eger masdar ismi fail manasına gelirse mağlum, ismi meful manasına gelirse meçhul masdardır. Çünkü ismi fail mağlum, ismi meful meçhul fiil gibi amel eder. Mesela: (Zeydun adlun ve adiyfun) gibi, bimağna (Zeydun aadilun ve aadûfun) dur.

Masdarin ismi fail uzerine tekaddum etmesi: Zira masdar muştakun minh, ismi fail ise muştakdır. Muştağun minh ise muştakdan mukaddemdir.

Fehuve naasirun deki fe, fe-i tefri'iyyedir.

Fe-i tefri'iyye medhulunun fer'i olduğuna delalet eder.

Fe nin duhulunun sebebi:

- 1- Ismi fail fili muzariden, fili muzari maziden, mazide masdardan muştakdır. Böyle olunca bunların kullisi ya bizzat ya bilvasita asıldır. Ismi fail ise feridir.
- 2- Failden fiil sadır olduktan sonra ismi fail ile vasıflanır. O zaman fiil asıl, ismi fail fer'idir.

Veya fe-i atıfda mufredi cümle üzerine atif caiz olmadığı için huve gelmiştir.

Nefi ile nehi arasındaki fark:

- 1- Nefi birşeyin olmadığını haber verir, nehi ise birşeyin olmamasını talep eder. O zaman nefi ihbari, nehi ise inşaidir.
- 2- Nefi olan la yensuru daki la amil değildir. Nehi olan la yensur daki la amili semaidendir.

Mensarun aslında 3 vecih idi fakat sigaları aynı olduğu için bir vezin olmuştur. Hazez zamaan, Hazel mekaan, Hazel fiil. Bunların manaları kelimenin siyak ve sebakından anlaşılır.

İsmi alet eser ile müesser arasında vasıtaadır.

Mesela: "kalem" müesser olan kişi ile eser olan mektub arasında vasıtaadır. Ama kalem mifalun vezninde olmadığı için ismi alet degildir.

İsmi alet ziyade bablarda cemii hurufu muhafaza mümkün olmadığından ziyade bablardan gelmez. Lazım fiilinde gelmez. Zira her ismi aletin bir eseri vardır, yani her fiil mefule tecavuz ederki lazım fiilde yoktur...

İsmi tesgirin vezinleri sūlaside: fuaylun, ruba'iyde: fuayilun, humasiyde: fuayilundur.

Mesela: kelemun-kuleymun, defterun-dufeyterun, mektuubun-mukeytiybun gibi.

Allahu tealanin, enbiyanın isimlerinde ve umuru muazzamada tesgir cari olmaz. Çünkü küçüklük acziyet ifade eder. Eğer ismi tesgirin mukebbere ismi fail veya ismi meful olursa muennesi gelir ve manası yardım edici bir ercik, yardım olunmuş bir ercik olur. Eğer mukebbere masdar olursa muennesi gelmez ve manası yardım etmecik olur.

Mubalega ismi fail ile ismi tefdilın arasındaki fark:

Mubalega ismi failde mubalegalık kendi nefindedir. Gayra nisbetle değildir. İsmi tafdilde ise gayra nisbetle mubalegalık vardır.

Mesela: Zeydun efdalu min amrin gibi ki, zeyd amra nisbetle faziletlidir.

Lem ve lemma yani cahdi mutlak ve mustegrak lafzen muzari, mağnen mazidirler. Lem ve lemma dahil oldukları muzariyi maziye çevirip maziye nefi ederler.

Gaib: Mutekellim ve muhatab olmayan, vevki hakkında konuştuğun kişi ile aynı odada veya yanında olsun karşında olmadığı müddetce o hakkında konuştuğun kişi gaibdir...

İsmi fail: Ziyade bablarda ismi fail sırf 6 siga ile gelir 10 olarak değil.

EMSİLE

Muhtelif olur muttaride olur.

Muhtelif fiil olur isim olur.

Fiil ihbari olur inşai olur.

ihbari: 1- mazi	İnşai: 1- emri gaib
2- muzari	2- nehi gaib
3- cahdi mutlak	3- emri hazır
4- cahdi mustegrak	4- nehi hazır
5- nefi hal	5- fili tuaccub evvel
6- nefi istikbal	6- fili tuaccub sani
7- te'kidi nefi istikbal	

ihbari müsbet olur menfi olur.

Musbet: 1- mazi	Menfi: 1- cahdi mutlak
2- muzari	2- cahdi mustegrak
	3- nefi hal
	4- nefi istikbal
	5- te'kidi nefi istikbal

İnsai talep olur gayri talep olur.

Taleb: 1- emri gaib	Gayri talep: 1- fili teaccub evvel
2- nehi gaib	2- fili teaccub sani
3- emri hazır	
4- nehi hazır	

Taleb husulunu talep olur terkini talep olur.

Husulunu talep: 1- emri gaib
2- emri hazır

Terkini talep: 1- nehi gaib
2- nehi hazır

İsim muştak olur, camid olur, sıfat olur, gayri sıfat olur.

Muştak: 1- ismi fail

Camid: 1- masdar

2- ismi meful

2- masdar mimi

3- ismi zaman

3- ismi alet

4- ismi mekan

4- masdar binai merrah

5- ismi tefdil

5- masdar binai nevi

6- mubalega ismi fail

6- ismi tesgir

7- ismi mensub

Sıfat: 1- ismi fail

Gayri sıfat: 1- masdar

2- ismi meful

2- masdar mimi

3- mubalega ismi fail

3- ismi zaman

4- ismi tefdil

4- ismi mekan

5- ismi alet

6- masdar binai merrah

7- masdar binai nevi

8- ismi tesgir

9- ismi mensub

Muttaride mağlum olur meçhul olur.

Hazreti Ali ve Fatima validemiz

Hz. Fâtıma, Hz. Peygamber Efendimiz'in en küçük kızıdır. Hz. Peygamber Efendimiz'e peygamberlik verilmeden bir yıl önce Mekke'de dünyaya geldi. Hz. Peygamber, bu küçük kızını, Hicretten sonra ikinci yılda Hz. Ali ile evlendirdi. Hz. Ali ve Hz. Fâtıma çiftinin Hasan, Hüseyin, Muhassin, Ümmü Gülsüm ve Zeyneb adlarında beş çocukları oldu. Muhassin, küçük yaşta öldü. Hz. Fâtıma da, Hz. Peygamber'in vefatından altı ay sonra vefat etti. Hz. Peygamber'in soyu Hz. Fâtıma kanalı ile devam etti.

Hz. Peygamber'in terbiyesiyle yetişen Hz. Fâtıma, O'nun hem hayâ ve edep gibi özelliklerine, hem de konuşma tarzından yürüyüşüne kadar birçok vasfına sahip oldu. Babasının uygun gördüğü hayat tarzını benimseyerek O'nun gibi sade yaşadı. Aile içinde cereyan eden bir hatırayı Hz. Ali şöyle anlatır:

"Fâtıma, hubûbâtı el değirmeninde un haline getirirdi. Bu yüzden de elinde rahatsızlık meydana gelirdi.

Yine bir gün, el değirmenini çevirmekten dolayı elleri yorulmuştu. İşte o sırada Rasûlullah (sav)'e birtakım savaş esirleri getirilmişti. Savaş esirlerinin Medine'ye geldiği haberini Fâtıma da duymuştu. El değirmenini

çevirmekten dolayı kollarının çok yorulduğunu şikâyet etmek ve savaş esirlerinden birisini kendisine hizmetçi olarak istemek için kalkıp babasına gitti. Fakat babasını evde bulamadı. Derdini, sıkıntısını ve arzusunu Âişe'ye anlattı. Rasûlullah (sav) eve geldiğinde Âişe, Fâtıma'nın geldiğini ve dileğini kendisine söyledi. Akşam olmuş, yatma saati gelmişti. Biz, yataklarımıza girmek üzere iken Rasûlullah (sav), evimize geldi. Biz, hemen yatmak üzere olduğumuz yatağımızdan doğrulduk ve ayağa kalkmaya davrandık. Rasûlullah (sav), "Yerinizde durunuz" dedi ve ikimizin arasına oturdu. O sırada ben, göğsümün üzerine dokunan iki ayağının serinliğini hissettim. Rasûlullah (sav), yanımıza oturduktan sonra bize şöyle dedi: "İyi dinleyiniz, size, benden istediğiniz hizmetçiden daha hayırlı bir şey öğretiyorum. Geceleyin yatağınıza girdiğinizde otuz üç kere Allâhu ekber, otuz üç kere Subhânallâh, otuz üç kere de Elhamdülillâh dersiniz. İşte bunları söylemeniz, ikiniz için bir hizmetçiden daha hayırlıdır" (Buhârî, Humus, 6; Fedâilu Ashâbi'n-Nebi, 9; Deavât, 10.)

Bu hatıra değişik rivayetlerde şu şekilde de geçmektedir. "El değirmeninde un öğütmekten usanan Hz. Fâtıma ile kuyudan su çekip taşımaktan yorulduğunu söyleyen Hz. Ali, bu hususta Hz. Peygamber'den yardım istemeye karar verdiler. Hz. Fâtıma, Medine'ye savaş esirlerinin geldiğini duyunca babasına giderek, Ondan kendisine ev işlerinde yardım edecek bir hizmetçi istedi. Rasûlullah (sav) da bu esirleri, mescidde yatıp kalkan yoksul Müslümanların (Ashâbu's-suffe) ihtiyaçlarını karşılamak üzere satacağını, bu sebeple kendisine bir hizmetçi veremeyeceğini, buna karşılık yatağa girdiği vakit otuz üçer defa SubhânAllah, Elhamdülillah ve Allâhu ekber demesinin, istediği hizmetçilerden kendisi için daha hayırlı olacağını söyledi." (DİA, XII, 220)

Hz. Peygamber, Hz. Peygamber'in ailesi ve ilk Müslümanlar, İslâm'ı yeryüzüne hakim kılmak için çok gayret gösterdiler, çok fedakarlıklar yaptılar. Elleri olan imkanları kendileri ve yakınları için değil, İslâm için kullandılar. Yüce Allah savaşlarda elde edilen ganimetin ve alınan esirlerin beşte birini Hz. Peygamber'e tahsis etmiştir. Hz. Peygamber de bu tahsisatı kendisi ve yakınları için değil İslâm için kullanmıştır. Medine'ye getirilen savaş esirlerini hizmetçi olarak yakınlarına vermektense, fidyeye karşılığında ailelerine geri göndermeyi ve alınan fidyeleri de kendilerine büyük umutlar bağlanan Ashâbu's-suffe'ye harcamayı uygun bulmuştur. Hz. Ali, yine kuyudan su taşımaya devam edecek; Hz. Fâtıma yine el değirmenini eli ile çevirecek; ama Hz. Peygamber'in göz bebeği gibi baktığı ve koruduğu öğrencileri biraz olsun rahat edeceklerdi.

Ey Müslümanlar! Bu dünyaya kafirler, fasıklar, dinsizler ve gayr-i Müslimler gibi yaşamaya gelmedik. Unutmayın ki, bu dünyada yaşantınızla kime benziyorsanız öbür dünyada onlarla beraber olursunuz.

Allah sefaatlerine nail eylesin.

Fatima validemiz.

Rasûlullah efendimizin zevcesi hazreti Hatice validemizden olan dört kızından birisi olup Hicretten 13 yıl evvel Mekke- Mükerrerede doğdu.yani (Miladi 610)Hicretin ikinci yılında hazreti ali ile izdivac etti.O zaman H.Z.Ali 25 yaşında Fatiam validemiz 15 yaşında idi.kendisinden 5 çocuk dünyaya geldi. H,Z,Hasan H.Z.Hüseyn H.Z.Muhsin olmak üzere 3 oğlu-yaliniz Mühsin küçük yaşda vefat etti.Kızları Ümmü Gülsüm ve Zeynep.Rasûlullahın nesli Hasan ve hüseyin R.A. den devam ettiği için onlar meshur olmuştur.Akli zekası hüsnü takvasi Zühdü Haramlardan kacinması Güzel ahlaki ile insanlara örnek

olmuştur.Rasülüllahın vefatından sonra hic gülmemistir.Rasülüllahdan sonra alti ay daha yasayıp.hicretin 11.ci yilinda Ramazani serifin 3. günü vefat etmistir.

Hazreti fatima validemizin hallerinden Bir tanesi.

H.Z.Hasan Ve Hüseyin küçük iken hastalanmışlardı.Babası h.z. Ali, Annesi h..z Fatima Ve hizmetçisi Fidda çocuklar iyi olunca Eger çocuklar iyi olurlarsa oruc tutacağız diye adak yaptılar. Ve oruca niyyet ettiler.1. Gün iftar için hazırladıkları yemeği O esnada kapuya gelen yetimlere vererek hic yemek yemeden ikinci gününün orucuna niyyet ettiler.ikinci gün iftar yemeği hazırlanmış akşam tam oturacakları zaman yine kapuya gelen fakir ve miskinlere verdiler hic yemek yemeden üçüncü günün orucuna niyyet ettiler.Üçüncü gün akşam yine kapularına fakir deldi onu bos çevirmemek için onu da verince Su ayeti celile nazil oldu.

Onlarki nezirlerini yerine getirdiler.uzun ve sürekli olan kıyamet gününden Korktukları için Çok sevdiği ve canlarınınistedikleri yemekleri miskin, yetim ve esirlere yedirdiler.Biz bunları Allahü- teaslanın rizası için yedirdik.Sizden karşılık olarak bir teşekkür bir şey beklemedik.bir şey istemeyiz dediler.Bunun için cenabu hak onlara sarabu.tahur icirdi.

Fatima validemizin Mehri kabul etmesi .

Hazreti Ali Rasülüllah efendimizden kızı h.z. Fatimayı isteyince Rasülüllah efendimiz h.z. Aliye tebessüm ile dönerek ya Ali Hic evlenmeye lazım olan esyan varmı diye sual etti. H.z.Ali de bir kilicim birde devem var dedi.Rasülüllah efendimiz kilicin kazaya lazım devende binegindir.seninle sirtındaki cübbeye analasalım dedi.Ve Hazreti Allah semada melekler huzurunda seninle Fatimanın nikahını akit etti.Cebrail senden evvel bana haber verdi buyurdu.Ve h.z. Osman h.z. Aliden cübbeyi satın aldı parasını ödedi Sonra hazreti Aliye dönerek ben bunu kabul ettim. Simdi tekrar sana bu cübbeyi hediye ediyorum buyurdu ve geriye verdi. Rasülüllah bundan çok memnun oldu.

Fatima validemizin nikah için sarti.

Cenabu hak Cebrail a.s. göndererek Habibime selam söyle kızı fatimanın bütün elbise ve ihtiyaçlarını cennetden ben karşılayacağım habibim hic merak etmesin. Çünkü hic bir şeyi yokdu üzülyordu. Cenabu hak yakında mü`min sadık bir kulumla gönderceğim diyordu.Bunu duyan rasülüllah efendimiz sükür secdesine vardı.

Cebrail a.s.Mikail a.s. Israfil a.s. Azrail a.s. ellerinde Altından tabaklar üzerinde bohcalar olduğu halde geldiler.Rasülüllah yine sükür secdesine vardı.ve kızım benim hatırımı kırmaz dünyada cennet elbiselerini giyemez bunları geri götür buyurdu.

Nikah mehri için dört yür dirhem mehir konuldu Fatima validemiz kabul etmedi Cebrail cenabu hakka giderek fatimanın bu mehri kabul etmediğini söyleyince cenabu hak dört bin altın olsun dedi onuda kabul etmedi.Cebrail a.s. tekrara cenabu hakka giderek arzuhal eyledi cenabu hak cebrail a.s. Habibime git fatimanın maksadını öğrensin. Nicin kabul etmiyor buyurdu.

Rasülullah efendimiz h.z. Fatimaya giderek muradini süal eyledi Fatima validemiz muardini söyle acıkladi.Babacigim sen ahirette ne kadar müslümana sefaat edeceksen bende onların hanımlarına sefaat etmek istiyorum.muradım budur dedi.Cebrail a.s. gelerek fatimanın arzusunun kabul edildiğini haber verdi.ve cenabu hakdan bir levha getirerek sefaat izni için fatima validemizin eline verdi.onu ölüncüye kadar sakladı ve beraberinde kabre koymalarını vasiyet etti.İsta fatima validemizin takvası cömertliği . Cenabu hak sefaatine nail eylesin.